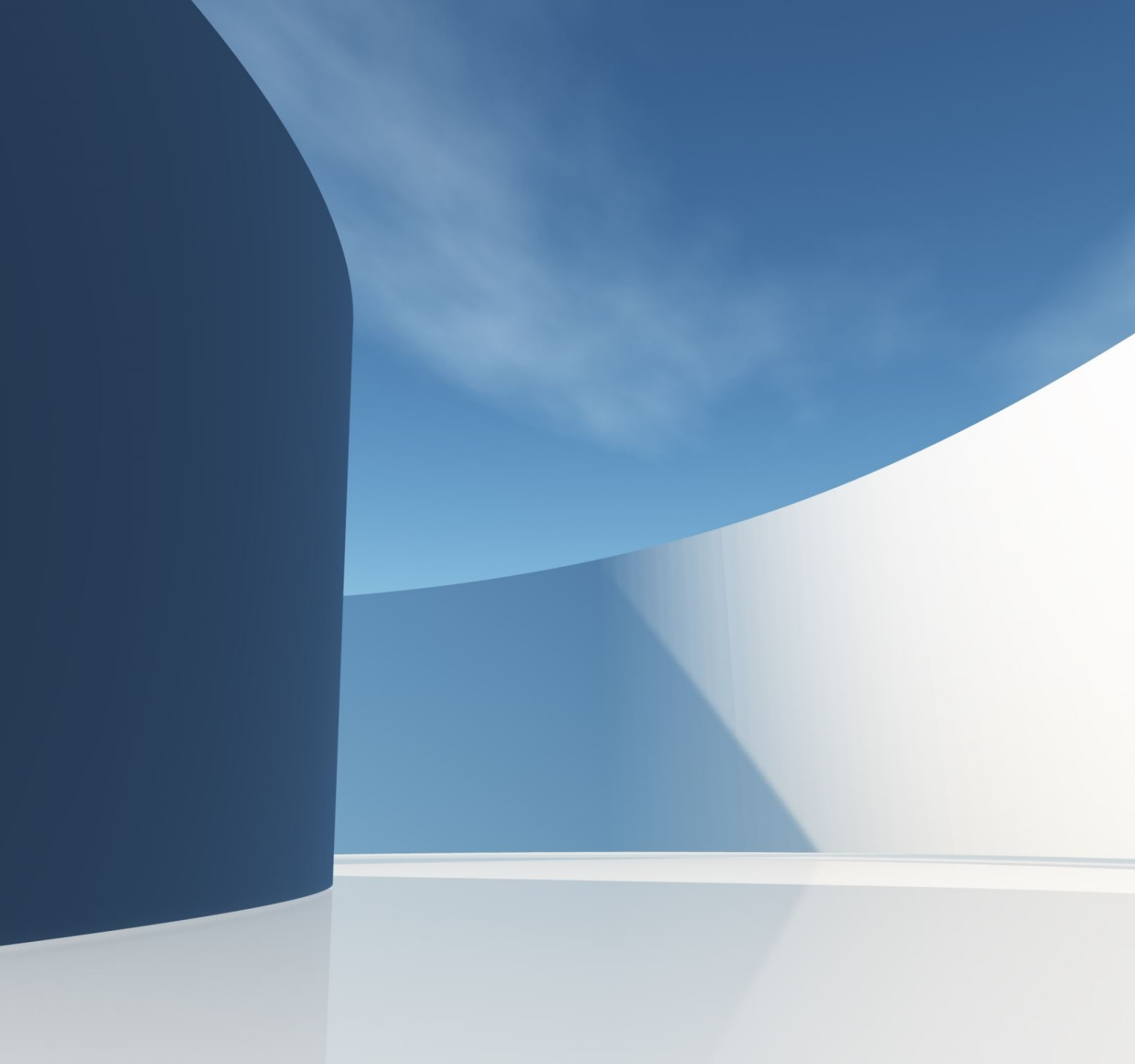

Christiaan de Vlieger

Teammanager Recht, Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Waterschap Brabantse Delta woensdag 6
december 2023

Stemmen in een vergadering: waar ligt de grens?

Disclaimers vooraf

1

Geen kader voor
volmaakt integer
gedrag

2

Geen lijst van
concrete casuïstiek
waarover wel of niet
kan worden
meegestemd

3

Geen oordeel over
wat wel en niet mag

Inhoud presentatie

- Wettelijk kader
- Verschil tussen rechtstreeks en middellijk belang
- Algemene noties over al dan niet meestemmen
- Positie en rol van de voorzitter van het waterschap

Wettelijk kader

- **Artikel 38 Waterschapswet**
- De leden van het algemeen bestuur stemmen zonder last.
- **Artikel 38a eerste lid**
- Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over:
 - a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.

Wettelijk kader

Artikel 45 Waterschapswet

Ten aanzien van de leden van het dagelijks bestuur zijn de artikelen 38 tot en met 39 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 156 Waterschapswet

1 Een besluit dan wel een niet-schriftelijke beslissing gericht op enig rechtsgevolg van het waterschapsbestuur kan door gedeputeerde staten worden vernietigd.

2 Ten aanzien van vernietiging van een niet-schriftelijke beslissing gericht op enig rechtsgevolg zijn de afdelingen 10.2.2 en 10.2.3 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

Rechtstreeks belang

Rechtstreeks belang bij een aangelegenheid: als het AB- of DB lid rechtstreeks en individueel is aan te merken als belanghebbende.

Middellijk belang

Middellijk belang bij een aangelegenheid: als het AB- of DB lid via een relatie met een derde partij is aan te merken als belanghebbende. In feite gaat het hier om alle op de zaak betrekking hebbende intensieve persoonlijke relaties.

Algemene noties wel of niet meestemmen (1)

Uitgangspunt: een lid van het AB of DB stemt zonder last. Een gekozen volksvertegenwoordiger heeft een democratische plicht om te stemmen. Een lid van het bestuur maakt altijd een eigen afweging.

Het is verstandig dat een volksvertegenwoordiger in de discussie aangeeft dat een mogelijk persoonlijk belang aan de orde is. Dan kan hij of zij besluiten niet deel te nemen aan het debat en aan de stemming over het onderwerp.

Stem af binnen de fractie, met de fractievoorzitter en/of de Dijkgraaf. Door open te zijn voorkom je dat de verhoudingen vertroebeld raken.

Leden van het AB of DB kunnen elkaar attenderen op een mogelijk conflicterend belang.

Algemene noties wel of niet meestemmen (2)

Artikel 2:4 Algemene wet
bestuursrecht is niet meer
van toepassing. Niet het
bestuur als collectief, maar
ieder bestuurslid afzonderlijk
is zélf verantwoordelijk voor
zijn of haar eigen handelen.

Omgevingsbewustzijn:
Weet dat je door
media en samenleving
kan worden
aangesproken op je
stemgedrag.

Wet- en
regelgeving,
jurisprudentie of
bijvoorbeeld de
gedragscode bieden
geen helderheid?
Dan komt het aan
op een morele
afweging van het
bestuurslid

De voorzitter van
het waterschap is
geen
scheidsrechter.

Bespreekbaar maken van een mogelijke integriteitskwestie en de gevolgen voor stemgedrag

Zie hiervoor de afspraken zoals door het AB vastgesteld:

Uitvoeringsregels gedragscode Integriteit algemeen bestuur Waterschap Brabantse Delta 2019 en gedragscode Integriteit dagelijks bestuur Waterschap Brabantse Delta 2019.

Raadpleeg – om tot een afweging te komen – ook de door het AB vastgestelde **gedragscodes**

Gedragscode integriteit algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta 2019;

Gedragscode integriteit dagelijks bestuur waterschap Brabantse Delta 2019.

[Zie website Brabantse Delta: Algemeen bestuur | Waterschap Brabantse Delta](#) en [Dagelijks bestuur | Waterschap Brabantse Delta](#)

Dijkgraaf als hoeder bestuurlijke integriteit

- Artikel 94 Waterschapswet
- 1 De voorzitter bevordert een goede behartiging van de taken van het waterschap.
- 2 De voorzitter bevordert de bestuurlijke integriteit van het waterschap.
- 3 In de vergadering van het algemeen bestuur heeft de voorzitter een raadgevende stem.
- 4 Hij ondertekent alle stukken welke van het algemeen en het dagelijks bestuur uitgaan.

Welke rol heeft de voorzitter van het waterschap?

- Stimuleren dat het onderwerp integriteit in het bestuur aan de orde komt, bijvoorbeeld op een themasessie.
- Het is uitdrukkelijk een rol: de voorzitter is niet verantwoordelijk voor de integriteit van de leden van het AB of DB en beoordeelt niet of iemand al dan niet integer handelt.
- Dijkgraaf, DB en AB zijn *gezamenlijk* verantwoordelijk voor de bestuurlijke integriteit van het waterschap als geheel.

Meervoudige aanpak integriteit van groot belang

Meervoudige aanpak van het thema Integriteit is noodzakelijk door:

-het duidelijk benoemen van de verantwoordelijkheden

-het regelmatig bespreekbaar maken van integriteit

-het weerbaarder maken van het waterschapsbestuur tegen ongewenste invloeden van buitenaf

-het formuleren van duidelijke afspraken, bijvoorbeeld in de Gedragscode

Afsluitende adviezen

- Als er een mogelijk conflicterend belang is: maak het bespreekbaar! Durf je kwetsbaar op te stellen en wees transparant. Zie hiervoor o.a. de uitvoeringsregels bij de gedragscodes.
- Oordeel nooit te snel over collega-bestuurders.
- Trek NOOIT de integriteit van uw collega in het AB of DB publiekelijk in twijfel. Daarmee brengt u schade toe aan de persoon in kwestie en aan het bestuur van het waterschap.
- De stabiliteit van het bestuur is van groot belang, zowel intern als extern. Waak voor 'integritisme'. Trek niet de integriteitskaart in het politieke debat, als daar geen grond voor is.
- Overweeg '*bespreken van mogelijke belangenverstrengeling bij besluitvorming*' als vast agendapunt op te nemen bij bestuursvergaderingen.